

Jasně stanovisko SMS ČR: Novela stavebního zákona je nepřipravená. Návrh je nutné transparentně přepracovat

11.6.2026 - | Sdružení místních samospráv ČR

Nefunkční digitalizace stavebního řízení, nevyčíslené náklady reformy, personální rizika, oslabení územního plánování i veřejných zájmů.

To jsou hlavní důvody, proč Sdružení místních samospráv ČR, jehož členy je 2 700 obcí, nepovažuje aktuálně projednávanou novelu stavebního zákona za kvalitně připravenou. SMS ČR proto k návrhu přijalo jednoznačné stanovisko, ve kterém doporučuje jeho zásadní přepracování a návrat do standardního transparentního legislativního procesu.

„SMS ČR dlouhodobě podporuje změny, které povedou ke zrychlení a zefektivnění stavebního řízení. Taková reforma ale musí být připravena odpovědně, na základě dat, po odborné diskusi a s jasným vyhodnocením dopadů na obce, stavební úřady, stát i občany. Aktuálně projednávaný návrh tyto podmínky nesplňuje. Neřeší hlavní příčiny problémů současného systému a místo potřebné stabilizace přináší další nejistotu. Proto požadujeme, aby byl návrh zásadně přepracován a vrácen do standardního a transparentního legislativního procesu,“ říká Petr Halada, předseda SMS ČR.

Mezi hlavní výhrady SMS ČR patří už samotný způsob projednávání návrhu. Takto rozsáhlá reforma stavebního práva neprošla standardním připomínkovým řízením, chybí jí řádné vyhodnocení dopadů a není zřejmé, kolik bude nový systém skutečně stát ani kdo ponese jednotlivé náklady. Odborná veřejnost přitom upozorňuje, že provozní náklady systému mohou dosahovat 13 až 15 miliard korun ročně a jednorázové náklady mohou přesáhnout další tři miliardy korun.

Návrh zároveň neřeší jeden z hlavních problémů současného systému, tedy nefunkční digitalizaci stavebního řízení, kvůli které se obce a stavební úřady potýkají s hybridním vedením spisů, paralelními procesy a vyšší administrativní zátěží, která přiděluje až 50 procent práce navíc.

Další rizika se týkají oslabení územního plánování, přenášení nových povinností na obce bez odpovídající podpory, rozšiřování fikcí souhlasů, možnosti dodatečné legalizace černých staveb i oslabování ochrany veřejných zájmů, krajiny a kvality života obyvatel ve prospěch rychlosti povolenacích procesů a investičních záměrů.

Postoje SMS ČR nevychází z dojmů, ale opírají se mimo jiné o unikátní analýzy provedené přímo v obcích, kterých se zapojilo na 900. Výsledky ukazují, že až 90 % obcí současnou podobu reformy stavební správy nepodporuje. Analýzy jsou dostupné online:

Reforma územního plánování 2026 očima obcí

Pět let rozpadu stavební správy (2021–2026)

Kompletní Stanovisko SMS ČR k novele stavebního zákona je dispozici v příloze.

<https://www.smscr.cz/legislativa/verejna-sprava/stavebni-zakon/jasne-stanovisko-sms-cr-novela-stavebniho-zakona-je-nepripravena-navrh-je-nutne-transparentne-prepracovat-5295cs.html>